

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР 2007 – 2013 Г. НА ОБЩИНА БОЖУРИЦЕ

Този документ е създаден в рамките на проект „Разработване и провеждане на ефективни политики в община Божурице през следващия програмнен период чрез координация и партньорство”, в изпълнение на Договор № 13-13-177/18.11.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Съдържание

Въведение	3
1. Използвана методология.	5
2. Оценка на структурата и съдържанието на стратегическият документ.	7
3. Оценка на качеството на организацията по изпълнението и наблюдението на ОПР 2011 – 2013 г.	10
4. Оценка на изпълнението по приоритети и специфични цели.	13
Оценка на ефективността (степен на постигане на целите), ефикасността и въздействието от интервенциите.	17
Изводи и препоръки относно провеждането на политиката за регионално и местно развитие.....	21

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Въведение

Настоящата последваща оценка на ОПР на Община Божурище за периода е изготвена в рамките на проект: „Разработване и провеждане на ефективни политики в община Божурище през следващия програмен период чрез координация и партньорство”, в изпълнение на Договор № 13-13-177/ 18.11.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален.

Чрез изготвената оценка се цели подпомагането на общината чрез разкриване на слабостите и пропуските в приложението на ОПР през миналият програмен период, както и да се очертаят добрите практики, които следва да продължат да се прилагат и през новият програмен период 2014-2020г. Не на последно място настоящата оценка следва да формулира и предложи на общинската администрация конкретни мерки на база, които да се подобри цялостният процес на регионално планиране и да се създадат по-добри условия за развитие на общината през периода 2014-2020г.

Нормативната уредба в областта на регионалното развитие ясно е дефинирала мястото, ролята и задачите на последващата оценка на ОПР. Съгласно чл. 34, ал. 2 от ЗРР, последващата оценка включва:

1. оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;
2. оценка на степента на постигане целите и устойчивостта на резултатите;
3. оценка на общото въздействие;
4. изводи и препоръки относно провеждането на политиката за регионално и местно развитие.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Изготвената последваща оценка обхваща само периода 2011-2013г, тъй като за предходният 2006-2011 е извършена междинна оценка и е актуализиран ОПР. Това е извършено в рамките на проект «Партньори за по-добра местна и регионална политика» в изпълнение на Договор за безвъзмездна финансова помощ №А10-13-38/20.02.2012г., който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

1. Използвана методология.

Последващата оценка изследва най-вече въздействието от и устойчивостта на резултатите от имплементираните интервенции в рамките на ОПР. Те обикновено се извършват след определено време след приключване на проектите, за да може да се даде възможност за прилагане на резултатите и съответно натрупване на промяна върху целевите групи/обекти.

Оценката е структуриран процес и намира израз в изготвянето на практическа преценка на дадена публична политика, секторна стратегия/програма. Основната ѝ цел е да подпомогне процесите на разработване на висококачествени и конкурентоспособни публични политики, на базата на които ще бъдат удовлетворени местни потребности и ефикасно разпределени необходимите ресурси за достигане на желаното състояние.

При нейното осъществяване следва да бъдат взети предвид:

- Изводите от предишния опит;
- Социално-икономическия контекст на осъществените по секторната политика, стратегия/програма интервенции;
- Стратегическия избор на приоритетите за действие и тяхната вътрешна и външна последователност;
- Количественото определяне на целите;
- Оценката на очакваното социално-икономическо въздействие и разпределението на ресурсите;
- Системата за изпълнение на публичната политика, стратегията или програмата.

Получените резултати от оценката ще бъдат основание за актуализиране на съответната политика, секторна стратегия/програма или за предприемане на коригиращи действия.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Конкретната промяна и реализирания напредъка от изпълнението на дадена политика и постигането на планираните резултати може да бъде проследено само на база конкретни стойности (ключови показатели/индикатори).

За целите на настоящата процедура е използван преди всичко поетапният подход **който е задължителен при провеждането на процедури по оценка. Причината за това най-вече е свързана с естеството на етапа, в който се извършват този вид процедури, а именно поетапното изготвяне на стратегическия документ и неговото последващо прилагане, което изисква прилагането на аналогична процедура на оценка, синхронизирана с цикъла на изготвяне и прилагане на документа.** Прилагането на този подход има и друго основно предимство - самото аналогично следване на процедурата по изготвяне на стратегическия документ улеснява по-доброто разбиране на процесите и проблемите на неговото изготвяне и прилагане, което се отразява позитивно върху качеството на оценъчната процедура и резултатите от нея като цяло.

Вторият подход, който е използван е системният, който до голяма степен отразява необходимостта оценъчната процедура да се отнася към оценъчния обект **не фрагментирано и изолирано**, а като система от взаимосвързани, взаимозависими и взаимодействащи си компоненти. Това от своя страна означава, че оценъчната процедура не следва да има „еднопосочен“ характер по отношение на оценяваните компоненти на стратегическия документ, а напротив - да предполага наличието на множество обратни и прави връзки в процеса на оценка.

От конкретните методи и техники за анализ, най-интензивно е използван методът **преглед и анализ на документи**. Този метод е основен на информация за характера на процесите и качеството на компонентите на стратегическия документ и постиганите резултати. Чрез посредничеството на „Възложителя“ и прилагането на

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

горепосочения метод, с различна вариативност на инвентаризационните и аналитични техники, беше събрана, анализирана и класифицирана цялата налична документация, свързана с процеса на изготвяне и прилагане на ОПР на община Божурище за периода 2014-2020 г.

Документалният преглед е в основата на настоящата оценка и включва преглед на всички документи, които са налични при Изпълнителя, възложителя и Работната група за наблюдение на ОПР, и са свързани с процеса на програмиране и изготвяне на стратегическия документ.

2. Оценка на структурата и съдържанието на стратегическия документ.

АОПР на община Божурище 2011-2013 г. е разработен в съответствие с изискванията на нормативната уредба, действаща към периода на разработване на стратегическия документ. Същият е разработен на основата на одобрените от МРРБ методически насоки за актуализация на стратегическите документи в областта на регионалното развитие.

Оценка на аналитичния компонент

Ситуационният анализ трябва да даде ясна и точна представа за потенциала на общината и да дефинира основните проблеми, свързани с развитието на територията и нейните атрибути (подсистеми). Този анализ трябва да се основава на актуална, достоверна и колкото е възможно по-детайлна изходна информация.

Анализът на ситуацията в проекта на ОПР на община Божурище за периода 2011-2013 г. е извършен по стандартната и логически обоснована схема, дефинирана утвърдените от МРРБ Методически насоки.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Отразени са основните компоненти на средата с използването на подробна статистическа информация. Изложението е придружено с добра обща визуализация на отделните компоненти на анализа, включително чрез картографски материали. Такъв тип визуализация е изключително важна, най-малкото поради обстоятелството, че стратегическият документ се отнася до териториална единица, а чрез този способ се извършва по-ефективно пространствено адресиране на проблемите.

Анализът на ситуацията започва с географска характеристика на територията на общината, като веднага прави впечатление, че категорията „Географско положение“ е отразена чисто формално, а всъщност тя има голямо значение за развитието на общината- от една страна близостта до София и възможностите за търсенене на агломерационен ефект при развитието на общината, от друга- ролята на общината в транспортно-комуникационните връзки в тази част от Софийската котловина.

Природогеографската характеристика е изчерпателна, като са отразени всички основни компоненти, имащи отношение към развитието на общината.

Анализа на икономическото развитие на общината, демографските процеси и инфраструктурното осигуряване са на добро ниво и като цяло са в съответствие с изискванията за качество на такъв род документи, каквито са общинските планове за развитие.

Като цяло анализът на ситуацията в стратегическия документ е удачно разработен. Ходът на изложението е ясен, като най-голямото достойнство се явява удачният подход за обобщение и извеждане на основните констатации и изводи след представянето на отделните компоненти на средата.

Оценка на стратегическия компонент

Стратегическата рамка на проекта на Актуализираният ОПР на община Божурище за периода 2011-2013г. е разгърната като проста

йерархична система, включваща формулирана Визия, , приоритети и мерки. Същата е илюстрирана на схемата по-долу:

Формулираната Визия е сравнително просто формулирана, като от нея ясно личи какви са намеренията на местната общност и как виждат заинтересованите страни развитието на общината към хоризонта на програмния период.

За развитието на общината са определени три широко формулирани приоритети, но липсват ясно определени цели на развитието, което по същество се явява и една от основните слабости на документа.

Формулираните приоритети са:

Приоритет 1. “Създаване на атрактивна бизнес среда и ускорено развитие на икономическият потенциал в община Божурище”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Приоритет 2. “Хармонично развитие на територията на община Божурище и модернизиране на Техническата инфраструктура”

Приоритет 3. "Подобряване на условията за живот на гражданите в община Божурище и качеството на природната и социална среда в общината"

Така определените формулировки като цяло съответстват на констатациите в анализа, но считаме, че недостатък е липсата на ясно и коректно определени цели, които се явяват първият конкретизиращ елемент на Визията за развитие. Приоритетите по скоро следва да се разглеждат като подходи и области на интервенции, насочени към постигането на определени цели.

3. Оценка на качеството на организацията по изпълнението и наблюдението на ОПР 2011 – 2013 г.

Съгласно Закона за регионално развитие, кметът на общината е с основните отговорности, свързани с организацията на процедурите, свързани с разработването и прилагането на ОПР. ЗРР му вменява следните отговорности:

- Организира изработването на общинския план за развитие и го внася за обсъждане и приемане от общинския съвет;
- Ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението на общинския план за развитие;
- Организира изграждането, поддържането и оперирането на единната информационна система за управление на регионалното развитие на територията на съответната община;
- Представя годишен доклад за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие за одобряване от общинския съвет;
- Осигурява публичност и прозрачност на общинския план за развитие, както и на действията по реализацията му.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

В актуализирания ОПР 2011 – 2013 г. се посочва, че Кметът на общината създава екип от експерти за наблюдение, която да следи за изпълнението на ОПР.

Съгласно Доклада за наблюдение на изпълнението на АОПР 2011 – 2013 г. за 2012 г. във връзка с организацията по наблюдение и изпълнение на АОПР са предприети следните действия:

- Налице е информация за проектите на общината;
 - Има действащи документи, свързани с наблюдението, контрола и мониторинга. По важните от тях са:
 - Инструкция за функциониране на система за финансово управление и контрол;
 - Вътрешните правила за планиране, организиране, възлагане и контрол на обществени поръчки в община Божурище;
 - Процедура за вътрешен контрол, мониторинг и проверка „на място”¹;
 - Процедура за разкриване, отчитане, регистриране, докладване, администриране и последващо проследяване по всички случаи на нередности и измами;
 - Процедура за изготвяне на искания за средства на ниво проект;
 - Процедура за верификация на документи;
 - Процедура за съхраняване на документи по оперативни програми.

Независимо от това обаче, съдържанието на Докладите за наблюдение и изпълнение на АОПР за 2011 г., 2012 г. и 2013 г. не са напълно синхронизирани изискванията на ППРЗРР. По-съществени пропуски са:

¹ Този документ не беше предоставен на оценителите.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- Липсва включена информация за постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите на Общинския план за развитие въз основа на индикаторите за наблюдение.
- Липсва преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на ОПР
- Няма информация за общото финансово изпълнение ОПР

Извод:

Има налице необходимост от подобряване на докладването по изпълнение на ОПР, най-вече по отношение неговото информационно осигуряване, но и по организацията на процедурата. Голям проблем е липсата на даекватни индикатори за наблюдение и необходимата информация за тяхното конструиране.

Дефицита на валидни индикатори за оценка на ниво резултат, които да са обвързани с време за постигане и целеви стойности прави ефективното управление на проектите в община Божурище невъзможно.

Препоръки:

1. Да се предприемат мерки за повишаване на административният капацитет в областта на стратегическото планиране, наблюдението и оценката.
2. Да се потърси възможност за наемане на допълнителна експертиза, за да се осигури качествено наблюдение, контрол и оценка на ОПР и неговото прилагане.
3. Да се приведе в ред системата за докладване, като стриктно се спазват разпоредбите на ППЗРР.
4. В новия ОПР 2014 – 2020 г. да се разработи система от индикатори, която да позволява обективното измерване на напредъка на изпълнение на ОПР и респективно постигането на целите на община Божурище.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

5. Да се включат индикаторите, определени за целите на интеграцията на глобалните екологични проблеми в регионалното развитие:

- Относителен дял на антропогенно натоварените територии (инфраструктура, селища, промишлени обекти);
- Съотношение между горските, земеделските и урбанизираните територии;
- Емисии на парникови газове (приравнени към CO₂ еквивалент) на жител от населението;
- Разходи за ДМА с екологично предназначение;
- Разходи за ДМА с екологично предназначение на човек от населението;
- Дял от територията с висок риск от ерозия;
- Разходи за енергийна ефективност и ВЕИ – от 2009 г. нов - Степен на постигане на националните цели за използване на ВЕИ и енергийна ефективност.

4. Оценка на изпълнението по приоритети и специфични цели.

Актуализираният общински план за развитие на община Божурище за 2011– 2013 г. (АОПР) включва **три приоритета и 15 мерки**. Липсват изрично определени цели.

Друг сериозен проблем е свързан с дефицита на информация по отношение финансовите параметри на плана. Междинната оценка на ОПР на община Божурище за периода 2007-2013 установи, че индикативна финансова таблица, обобщаваща необходимите ресурси за реализация на плана, е налична в документа частично, като част от Програма за реализация на общинския план за развитие, с която се конкретизират проектите за неговото изпълнение, съответните финансови ресурси и звената за изпълнение на проектите. Долната

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

таблица показва статуса на изпълнението на предвидените финансови параметри, определено в междинната оценка. Следва да се отбележи, че то е ограничено от следните практически аспекти:

- В процеса на оценка бяха идентифицирани налични само 2 годишни отчети за изпълнението на ОПР. Напредъкът по мерки беше оценен въз основа на предоставените документи – отчети по изпълнение на Програма за управление на община Божурище за мандат 2007-2011. Програмата за управление формулира цели, приоритети и мерки, които са различни от приоритите и мерките на ОПР. В някои случаи има рефериране, което не съвпада точно със съответните мерки и дейности в ОПР.
- Програмата съдържа дейности по мерки, за които не е представена планирана стойност на необходимите средства, като само част от тях могат да бъдат еднозначно определени като дейности, които не изискват инвестирането на финансови средства. Това затруднява коректното изчисляване на планираните средства по мерки и приоритети и го прави условно.

В АОПР е посочено, че за програмният период за ОПР са вложени общо **5 849 405 лв.**

Индикативни финансови ресурси, необходими за реализацията на ОПР на община Божурище 2011 – 2013 г.		
Приоритети	Стойност в лв.	Стойност в %
Приоритет 1. “Създаване на атрактивна бизнес среда и ускорено развитие на икономическият потенциал в община Божурище”	1 908 765	32.6
Приоритет 2. “Хармонично развитие на територията на община	1 168 863	20

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Божурище и модернизирани на Техническата инфраструктура”		
Приоритет 3. "Подобряване на условията за живот на гражданите в община Божурище и качеството на природната и социална среда в общината"	2 771 777	47,4
Общо:	5 849 405	

Както се вижда от таблицата, най-много средства са били предвидени и използвани за подобряване на условията за живот на гражданите на територията на община Божурище. Това донякъде се обяснява с предимно жилищните функции на общината и близостта до София, където голяма част от населението се труди. Независимо от това обаче, следва да се направи констатацията, че твърде малко са средствата, които са вложени за инфраструктура. Това от своя страна доста ограничава възможностите за развитие и през следващият програмен период неминуемо следва да се вземат мерки за подобряването на този показател

От таблицата се вижда, че на второ място по стойност са планираните дейности за подобряване на административния капацитет и за развитие на конкурентоспособността на икономиката на община Божурище..

След проведени интервюта с представители на общинската администрация, стана ясно, че при разработването на АОПР е предприет максималистичен подход и в плана са включени всички проекти, от които общината има нужда. Това е направено, тъй като община Божурище няма предварителна информация, какъв тип проекти ще се финансират по различните Оперативни програми и другите финансови инструменти, активни в страната, а едно от условията за финансиране на интервенции със средства по различните програми е те да са част от

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ОПР. Въпреки че, съгласно ППЗРР стратегическият документ може да се променя при нужда, тази възможност не е предпочитана от община Божурище, тъй като е процедурно по-тежка.

Извод:

Програмата за изпълнение на АОПР е втърде общо разписана, липсва конкретика, и най-вече е разработен в края на програмният период (2013) за да може да бъде имплементиран.

Препоръка:

Администрацията на Община Божурище да предприеме действия за активно участие на експертите от администрацията и заинтересованите страни в разработването на ОПР 2014 – 2020 г. най-вече по отношение на това в него да бъдат включвани добре обосновани проекти, за чиято реализация има капацитет и предпроектна подготовка. Допуска се добавянето на допълнителни проекти, които се счита, че ще имат добавена стойност при реализирането на ОПР, и за които се очаква да се осигури финансиране.

Индикатори

Всички от индикаторите са на ниво продукт. Няма индикатори на ниво резултат (ефект). Например „брой нови, опростени процедури за облекчаване създаването на нови предприятия“ е индикатор за продукт, а „брой възползвали се от новите процедури предприятия“ би бил индикатор за резултат.

Като цяло индикаторите на са обвързани с време за постигане на планираните продукти и резултати, което в бъдеще е препоръчително да се включи. Също така индикаторите нямат предварително заложените целеви стойности, което прави използването им трудно за оценъчни цели, а оттам и неефективно.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Индикаторите не се отчитат в докладите за наблюдение и изпълнение на АОПР.

Извод:

Индикаторите в АОПР не могат да се използват като инструмент за ефективно управление на проекти от община Божурище.

Препоръка:

През следващия програмен период общинската администрация на Божурище да повиши своя капацитет, свързани с дефинирането и използването на индикатори.

Оценка на ефективността (степената на постигане на целите), ефикасността и въздействието от интервенциите.

Трудно може да се оцени ефективността от изпълнените интервенции по трите приоритета, защото липсват конкретна информация за постигнатият ефект върху територията.

За целият програмен период са осъществени следните основни проекти:

1. "Подобряване на енергийната ефективност на образователната инфраструктура в община Божурище" по мярка 1.1.-09 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинска образователна инфраструктура в градските агломерации”. Стойността на проекта е 1 848 794.55 лв. **Подписан договор за безвъзмездна финансова помощ №BG161PO001/1.1-09/2010/026 от 28.03.2012г.**

ПРИКЛЮЧЕН 1 837 153.55лв.

2. "Повишаване на устойчивото социално-икономическо развитие на общините Божурище и Сурдулица чрез подобряване на общинската културна инфраструктура" (CBC - CULTURE) по

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Програма за трансгранично сътрудничество (ТГС) България - Сърбия, покана за подаване на проектни предложения № 2007СВ16ІРО006 – 2011 – 2, приоритетна ос 1 „Развитие на дребномащабна инфраструктура”, ключова област на интервенция 1 „Физическа и информационна инфраструктура”, с **Водещ партньор Община Сурдулица. В ПРОЦЕС НА ИЗПЪЛНЕНИЕ**

Номер на договора за	2330/24.10.2006г.
Източник на финансиране (финансов инструмент или програма)	ДФ „Земеделие” при условията на специалната предприсъединителна програма на ЕС за развитие на земеделието и селските райони в Република България (САПАРД)
Бюджетна линия	-
Наименование на проекта	„Реконструкция и рехабилитация на водопроводна мрежа гр.Божурище – I етап”
Основни дейности и резултати по проекта	Подмяна на водопроводната мрежа на гр.Божурище, вкл и довеждащ водопровод от помпена станция до началото на града.
Период на изпълнение (от дата/месец/година на	От 24 септември 2007 г. до 30 август 2008г.
Обща стойност на проекта (в лева)	2 158 450,37 лв. с ДДС (от тях 1 939 514,40 лв. от САПАРД и 218 935,97 лв. от общинския бюджет)

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Обща стойност на признатите разходи по проекта	1 774 338,06 лв. с ДДС
Процент на финансово участие на кандидата в проекта	18%
Роля на кандидата при изпълнение	Водеща

Номер на договора за	6420/04.03.2008г.
Източник на финансиране (финансов инструмент или програма)	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда / ПУДООС/
Бюджетна линия	-
Наименование на проекта	„Реконструкция и рехабилитация на водопроводна мрежа гр.Божурище – II етап”
Основни дейности и резултати по проекта	Подмяна на водопроводната мрежа на гр.Божурище.
Период на изпълнение (от дата/месец/година на	04 март 2008г. до м.септември 2009г.
Обща стойност на проекта (в лева)	3 095 743 лв. с ДДС
Обща стойност на признатите разходи по проекта	Получено еднократно финансиране в размер на 400 000 лв.
Процент на финансово участие на кандидата в проекта	0%
Роля на партньора при изпълнение	Водеща

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Номер на договора за финансиране	Договор BG06-2302-1/04.11.2010г. /Заповед № RD 08-52 от 08.10.
Източник на финансиране (финансов инструмент или програма)	ОП „Развитие на човешките ресурси”
Бюджетна линия (където е приложимо)	BG051PO001-5.2.09 Схема „Алтернативи”
Наименование на проекта	„Подкрепа за достоен живот”
Основни дейности и резултати по проекта	<ol style="list-style-type: none"> 1. Организация и управление на проекта 2. Създаване на банка с лични асистенти 3. Кандидатстване, оценка и
Период на изпълнение (от дата/месец/година на	ноември 2010г. до февруари 2013г.
Обща стойност на проекта (в лева)	41 619, 05 (към настоящия момент)
Обща стойност на признатите разходи по проекта	100 %
Процент на финансово участие на кандидата в проекта	0%
Роля на партньора при изпълнение	Партньор

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Извод: Очевидно така описните проекти не са достатъчни и говорят за недобре използвани възможности, особено с оглед значителният потенциал на общината.

Изводи и препоръки относно провеждането на политиката за регионално и местно развитие.

Междинна оценка

Извършената междинна оценка е извършена съгласно един общ договор за оценка и актуализация на ОПР 2007 – 2013 г., което по същество не дава възможност за концентрация върху проблемите на една община.

В бъдеще е препоръчително първо да се сключи договор с един изпълнител, който да извърши независима междинна оценка и чак след като резултатите от нея са одобрени, на друг изпълнител да се възложи извършването на актуализация на стратегическия документ, в случай че такава е отчетена като необходима в оценката.

Изпълнение и наблюдение

Нуждата от подобряване на качеството на докладите за изпълнение и наблюдение на АОПР означава, че капацитетът на община Божурище за наблюдение и оценка на стратегически документи трябва да се подобри, за да може през следващия програмен период да се осъществява ефективно наблюдение на изпълнението на ОПР 2014 – 2020 г., да се предприемат своевременни корективни действия, ако е необходимо, и да се гарантира постигането на целите, които община Божурище си е поставила.

Липсата на валидни индикатори за оценка на ниво продукт и резултат, които да са обвързани с време за постигане и целеви стойности

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

прави ефективното управление на проектите в община Божурище невъзможно.

Индикаторите не се разпознават като инструмент за ефективно управление на проекти от община Божурище.

Ето защо е необходимо да се предприемат следните действия:

1. Да се направи анализ на нуждите от административен капацитет за регулярно наблюдение на изпълнението на плана за следващия програмен период съгласно разпоредбите на ППЗРР .
2. Да се направи проучване на възможността за наемане на допълнителен персонал (например по Оперативна програма „Добро управление“), който да има функции по наблюдение на изпълнението на ОПР 2014 – 2020 г. и да събира и обработва данните, и да изготвя подробни доклади за изпълнението на плана.
3. Да започнат да се изготвят доклади за наблюдение, които да включват информация за планирани интервенции по оси и за отчетния период; изпълнени интервенции по оси; индикатори за измерване на постигнатите цели; трудности и предизвикателства при изпълнението на проектите през отчетния период; предприети корективни действия и резултати от тях, както и всички реквизити съгласно ППЗРР.
4. В новия ОПР 2014 – 2020 г. да се разработи система от индикатори, която да позволява обективното измерване на напредъка на изпълнение на ОПР и респективно постигането на целите на община Божурище. Да се включат седемте индикатора за наблюдение на глобалните цели по околна среда, а именно:
 - Относителен дял на антропогенно натоварените територии (инфраструктура, селища, промишлени обекти);

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- Съотношение между горските, земеделските и урбанизираните територии;
- Емисии на парникови газове (приравнени към CO₂ еквивалент) на жител от населението;
- Разходи за ДМА с екологично предназначение;
- Разходи за ДМА с екологично предназначение на човек от населението;
- Дял от територията с висок риск от ерозия;
- Разходи за енергийна ефективност и ВЕИ – от 2009 г. нов - Степен на постигане на националните цели за използване на ВЕИ и енергийна ефективност.

Изпълнение на АОПР

АОПР е доста скромнен документ за ранга и даденостите на община Божурище, която предполага много по-голяма проектна активност и много по-голям размах на планираните интервенции. Прави впечатление изключително малкото реализирани проекти с Европейски средства, което е съществен недостатък и следва да бъде компенсиран през следващият програмен период

Препоръчително е община Божурище да участва активно в разработването на ОПР 2014 – 2020 г. и да предложи за включване в него главно реалистични проекти, за чиято реализация има административен капацитет и предпроектна подготовка. Допуска се включването на допълнителни проекти, които се счита, че ще имат добавена стойност при реализирането на ОПР, и за които се очаква да се осигури финансиране.

Мерките, свързани с повишаване на конкурентоспособността на общинската икономика, се очаква да са с най-висока ефективност с

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

оглед на потенциала на общината. Поради тази причина в следващия програмен период е необходимо да се търсят инструменти за реализиране на интервенции, които ще имат силно положителна въздействие върху икономическото развитие на община Божурище.

Въпреки частичните подобрения в пътната, водопреносната и канализационната инфраструктура на територията на община Божурище, през следващия програмен период е необходимо да продължи да се търси финансиране за такъв тип интервенции, тъй като нуждата от тях е актуална, за да се постигне по-голям ефект върху цялостното развитие на общината.

Въпреки че, проектите свързани с подобряване на социалната инфраструктура се очаква да са ефективни, в новия ОПР е необходимо да се планират мерки, които ще надградят и/или допълнят вече постигнатите резултати.

Също така е препоръчително, с цел да се гарантира устойчивостта на резултатите от различните социални дейности, такива проекти да продължат да се имплементират и през новия програмен период.

С цел да подобри своята работа, а също и устойчивостта на резултатите, администрацията на община Божурище трябва да изпълни препоръките от изпълнените интервенции, свързани с повишаване на административния ѝ капацитет.

Следвайки политиката на Европейския съюз за учене през целия живот, през следващия програмен период е препоръчително да продължат да се провеждат обучения на служителите в общинската администрация, които да доведат до реална положителна промяна в начина им на работа.